

PRZEWROTNIE (14) av

Oba e oraz o jasne.

Sł stp, Cn notuje, Linde bez cytatu s.v. przewrotny.

1. *Odwrotnie, przeciwnie, na opak* (1) : Praepostere – Spacznie, przewrotnie, pomieŝzanie. *Calep* 838a.

2. *Opacznie, błędnie, mylnie; perverse* *Mącz, Cn* (5) : *MurzHist* Q4v; *MurzNT* 18v; *Perverse*, przewrotnie/ opacznie/ zlie. *Mącz* 488d; *Sioftry niewiasty* [1.Cor 9/5].) Nowowiernicy to mieyŝce o żonách Apostoŝłkich przewrotnie wykłádaią *WujNT* 599.

Zwrot: »przewrotnie czynić« = *wypaczać* (1): álbo Wŝzechmocnj przewrotnie co czjni [*subvertit quod iustum est*] przeciwko ŝpráwiedliwóŝci [!]? *Leop Iob* 8/3.

3. *Nagannie, grzesznie, nieszczerze, wykrętnie, fałszywie; używajác podstępu; perverse* *Vulg, Modrz; astu, astute* *Mącz* (8) : Abowiem był Pan vniżył Iudę [...] / iŝ był [...] przewrotnie ŝię ŝpráwował przeciw Pánu [*praevaricatus erat praevaricatione in DOMINUM*]. *BibRadz* 2.Par 28/19, 2.*Mach* 4/46; *Mącz* [18]c.

W przeciwstawieniach: »przewrotnie ... dobrze, mężnie, poważnie, przystojnie, wiernie« (3): Poniechayćie czynić przewrotnie/ vcćie ŝie dobrze dziálác *Leop Is* 1/16; o tem będziemy rozumieć/ iŝ niekwápliwie dla leniŝtwa/ nieprzewrotnie [*nec perverse*] dla popędliwóŝci ábo namiętnóŝci ferdecznych/ ále y poważniey wiernie y mężnie mowi: [...] *ModrzBaz* 30v; Przeŝtańćie [...] czynić przewrotnie/ á vcćie ŝię żywot wieŝ przyŝtoynie. *LatHar* +2v.

Szereg: »wykrętem i przewrotnie« (1): A ŝli przedŝię wykrętem/ y przewrotnie żyli. *HistHel* ktv.

a. *O wydawaniu opinii, wyroków: niesprawiedliwie; depravate* *Cn* (1) :

Zwrot: »sądzić przewrotnie« (1): Ale prętko ná dáry ŝwoy vmyŝł obroćili [*synowie Samuela*]/ przeto ŝádzili przewrotnie. *BielKron* 63v.

Synonimy: 1. *opak*; 2. *błędnie, niesłusznie, omylnie*; 3. *bezprawnie, fałszywie, krzywie, łotrowskie, niepobożnie, nieprawnie, niesłusznie, niesprawiedliwie, niesprawnie, niezbożnie, omylnie, opacznie, pochybnie, swowolnie, zdradliwie, zdradnie, złoŝciwie, złoŝliwie*.

ALKa